

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ — „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj

Négy hasábos petit görög 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések alkú szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

A hit ellen.)*

Valakinek eszébe jutott, hogy a hitet nem lehet és nem kell tanítani. Kis és nagy diákok — tul a normalistaságon — úgy is hisznek és tudnak eleget. Ha ez a valaki Péter Pál, azt mondjuk rá, szegény ember és sajnáljuk vagy megmosolyogjuk, mint azokat a bölcs legényeket, a kik egyszerre fölfedezik, hogy nincs Isten és e felfedezésük miatt igen megdicsérik, boldogan és izlettelenül meglapogatják magukat. De az a valaki egy igen illusztris társaság, a tanáregyesület jegyzője, azt mondják, tudós férfiú, hogy doktor, az bizonyos. Sőt nem áll egymagában, más tanárok és doktorok vannak vele egy nézetben és ezek mind, utána és vele azt fogják proponálni a millennárius tanügyi kongresszuson, hogy a vallástanítást el kell törölni a középiskolában; ne maradjon nyoma se. A jó Istent magát, egyelőre nem akarják detronizálni e tüzes forradalmárokat.

A hit buzgó védelmezői igen gyanussá tették magukat az utóbbi időben. A kis magyar Arbuezekkel nincs is kedvünk egy sorban állani, de éppen oly kevés kedvünk van barátkozni az apróhoni Voltairok társaságával. Tartjuk azonban szrencsénknak és kötelességünknek, hogy egy szent, nagy és szép dolog védelmében a készülő támadásról elmondjuk a magunk szentenciáját, a mely két szóban kifejezve ez: Szamárság, szamárság! Bocsnatot, ha e szó használásával türelmetlenséget árulnánk el, de a bibliai állathoz való hasonlításal senkit sérteni nem akartunk, azonban, ha már a szentírás körül forog a téma, vegyük ebből a metaforákat is.

Mielőtt véleményünk extraktumát kibővitenők és megokolnók, tartozó kötelességünk ide írni, hogy a tanáregyesület elnöke **B e t h y Zsolt**, a kipróbált liberális gondolkodású tudós professzor, egészen más hiten van e tárgyban, mint az egyesület jegyzője és társai. Az elnök és vele több érett elméjű tanfőriú azt mondja, hogy a középiskolai vallásoktatás reformjáról szó lehet, de eltörléséről legfeljebb ha szóbeszéd. Vannak viszont olyan hihű tanárok is, a kik e szóbeszédetől már annyira megsértődtek és megvadultak, hogy ki akar-

* Tegnap megirt cikkünkben röviden körvonalozott álláspontunk helyességének bizonyosságául vesszük át ezt a szépen megirt tartalmas cikket a „Magyar Hirlap” ápril 24-iki számából. Egyben köszönetet mondunk előkelő laplárunknak a bátor védelemért, melyben az igaz ügyet reszesíti.

A felelős szerkesztő.

nak lépni az egyesületből és szétrobantani az egészet. Nagy baj lenne, ha az atheisták és a vakbuzgók, ez egy bordából szőtt két fajta, az egyképpen türelmetlenek összeverekednének. Csunya, ártalmas és hiúságos lenne ez az ütközet, a mely, hogy elmúlik tőlük és tőlünk, egyedüli reménységünk az, hogy közöttük áll rősen az elnök és pártja, azok, a kik hinni tudnak, hinni szeretnének, vagy legalább is szeretik a hitet, de azért józan, okos emberek!

Ha nem volna számszerint erős pártja az eltörlőknek, ha szerencsétlen bölcselkedésük nem e különös időkre esnék, ama két szóval végeztünk is volna velük. De beszéljük meg az ügyet komolyan, a bibliai metaforát inkább visszavonjuk! Ha lehet szó a vallás-oktatás eltörléséről egyáltalán csupán arról lehet szó, hogy az elemi iskolákban törüljék el a vallás-oktatás anyagának ama részét, a melyet csak a középiskolákban lehet és kell felhasználni. A normalista játszi kis elnéje kicsiny még a dogmatikának, a mivel most ölik, nyomják, sőtételik csak. A nagy diák is éppen hogy elbir vele, ez is módjával. Ha a gimnázisták egytől-egyig Verulamii Baco-k voleának, akkor talán az eltörlő pártnak lenne igaza. De fájdalom, még a pan-liberális tanár urak között se mindegyik lord Bacon! És azok, a kik most nagy merészen novum organumot akarnak teremteni, a novum organumot is kivonatban ismerik csupán.

Évődünk magunkban, hogy ugyan mit vétett ezeknek az uraknak a vallás és a vallásoktatás. Az időt sajnálják tőle és hogy az konkrét tudás! Ha erre volna épíve a középiskolai oktatás, el kellene az egészet törölni, mert a mi eredményt tud felmutatni, az semmis. Hogy a diáknak sok a dolga, a temérdek tisztázatot, nem ér rá hinni. Akadhat olyan is, a ki imádsággal lopja az időt!

Oh urak, urak, menjenek önök coupont vágni bankba és ne merjék elvállalni az ifjuság oktatását és nevelését! Ha a vallás nem lenne szükség és igazság is — annak, a ki hisz benne — a szépsége miatt kellene tanítani. Mert gyönyörködött, tisztit, nemesit, üdit, mert tudása és ismerete nélkül szegény a lélek, tudatlan az elme, hozzátartozandó a műveltséghez és a ki nem tudja a maga vallását, az oly kuka, mint a ki a maga anyanyelvét nem beszéli. És ha ön, tanár ur, azt akarja,

hogy a diákja ne tanulja a maga vallását, úgy legalább is azt akarja, hogy az ön növendéke miveletlen legyen. Jó, ez is felfogás, — de nem lehet egy tanár felfogása, legfeljebb egy — vásott diáké!

Mi jutott eszükbe, mi jutott eszükbe! Vallás ha nem volna, ha nem lenne hittudomány: ki kellene valamit, kicsinyben, hozzája hasonlót találni a fejlődő elme épülésére, a tuláradó ifju szív megerősítésére! És ha eddig nem vették szigoruan a középiskolai vallásoktatást, most, a mikor klerikális táborok hirdetik, hogy az Isten- és Krisztusgyűlölet már-már elviselhetetlen — most kellene szigorítani. Most, a mikor szükség van arra, hogy rázáfoljanak úgy a szemforgató jezsuitákra, mint a hivalkodó cinikusokra. A valláserkölcsi áldüh és hamis czélok és a könnyű erkölcsök, czéltalan exisztenciák korában: jövel, jövel te tiszta erkölcs, a ki lakozol az igaz hitekben, a jól megértett vallásokban. — Ezt prédikáljátok ti katekéták — csakhogy jól prédikáljátok!

Ez az, ez a lényege a kérdésnek. Az eltörlők talán nem is annyira istentől elrugaskodott emberek, hanem inkább azt nem tudják, hol faj nekik. Látják, hogy a vallásoktatás a középiskolákban nem jó és az oktatóért, a tanítás rendszeréért felelőssé teszik magát a hitet. Az ilyen logikáért ők ugyan megbuktatnák a hetedik gimnázistát. És mert látják, hogy a sok tudós tanár és pap a hitoktatásban gyarló s a családfőkre akarják ezt a nehéz mesterséget ráhárítani; elvenni azoktól, a kiknek hivatása és mestersége és odaadni annak, akinek se hivatása, se mestersége, se ideje rá nincsen. Hol az a szegény mama, aki fiát — kinek legénytoll pelyhedik állán — pl. a Szentháromság dogmatikájára tanítsa!

Amint méltóztatnak látni, az eltörlők számára mindennáron keresünk enyhítő körülményeket. Sejtjük például azt, hogy hátha a sikeres érettségi után akarják az ifjuságot a vallás-tanulásra ráutasítani! Tanuljon liturgiát és egyháztörténetet a technikus, az orvos, a vegyész, a tanár? Bizony elkéstek, bizony nem is fogékonyak már. Lehet azonban, hogy az eltörlők a hitvallást csak tanárjelölt korokban tanulmányozták. Azért értenek hozzá oly alaposan.

Bizonyos az, hogy a vallás-oktatást

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

minden iskolában reformálni kell. Bizonyos, hogy eddig a felekezetiesség nagyobb ur volt a hittanórákon a kelleténél és nem annyira, kinek-kinek a maga hitét és annak idevezítő voltát, mint inkább a másitűek sajnós és rut tévedéseit magyarázták. Vice-versa, össze-vissza; egyik se maradt adósa a másiknak. Ezen változtatni kell, mert ez sem nem szép, sem nem hasznos senkinek is, csak a felemás liberálisoknak ad kedvet a beavatkozásokra és esetleg módot a réstőresre. A hit veszedelme különben sokkal kisebb. Nagyobb veszedelem az, hogy a fogadatlanság materiálisok ugyancsak feltűztek a felekezetiesség, pedig éppen eléggé fel van az tűzelve. A század e csufságát még nagyobbá tenni abból igazán nem ker részt a szabadelvűség, a mint hogy nem kéri a maga részére a nagy szabadelvűt posevolo tanárokat, kiket különben — nem lehetetlen — tisztos szándék vezérel, csak az a baj, hogy sem magukkal, sem az ifjúsággal, sem a szándékkal nincsenek tisztában. Akarnak valami radikálisat, keményet, hasznosat, vakmerőn és vadul. De mit és hogy? Azt nem tudják.

Ha azonban valami más jobbat tudnak a vallás helyett, álljanak elével. A világ szívesen meglátja fejükön az aureolát, vagy — legyen vége a vilátnak és legyen vége a biblia-metáforának.

Krónika.

Hét végéhez értünk újra, annak a hétnek végéhez, mely bevitt bennünket tényleg a második ezredév dicsőséges idejébe...

E héten volt a fekete ülés, mint előtte neveztek a honalapítás évezredes emléke törvénybeiktatásának napja, mint azóta az egész ország a hitattal említi. — Mert fenséges volt a nap, fenséges a törvény felolvasása, de még fenségesebb a képviselőház nagy elnökének beszéde utána...

A „DEBRECZENI” TÁRCSÁJA.

Himnusz.

— A „Debreczeni” eredeti tárcaja. —

Előzetes észrevételek.

Az 1892-ik évben a koronázás 25 éves évfordulatiemlékünnepe, Szász Károly ev. ref. püspöknek egy himnusza jelent meg, mint hogy e himnusz önmagában is igen szép, s beosztása is hasonló szép: én erre a mult évben vissza emlékezve, arra határozottam magamat, hogy ha már az ezredév emlékünnepe az örök gondviselés kegyelméből életben megérhettem, e rendkívül fontos és szép időszak emlékeztetére, hasonló beosztással de természetesen más tartalommal én is írok egy egyszerű himnuszt melyet legalább ev. ref. templomi énekkarok, s kisebb egyházakban, ahol az szokásban van, a kántor-organisták használhassanak.

Ennek megírásánál e 2 szempontot tűztem ki célul:

1. Hogy annyira egyszerű, s ennélfogva a lehetőségig népszerű legyen, hogy a kik legalább olvasni s írni tudnak, első hallásra azok is könnyen s világosan megérthessék.

2. Hogy a verssorok a szótágok számára nézve hasonló legyenek a legrégebb verses nyelvmélekekhez, a melyek legalább a Hunyady Mátyás király korára vezethetők vissza, mint a miyének e sorok:

Összefutott e jelenetben mult jelen, jövő. Az ezeréves mult dicső emléke suhant végig e hazának minden polgárán, mikor azt az egyszerűségében oly magasztos pár sort olvasta:

„A magyar szent korona országainak törvényhozása vallásos áhitattal ad hálát az Isteni gondviselésnek, hogy az Árpád és vitéz hadai által megalapított hazát oltalmába fogadta, fejedelmait bölcseséggel, népét erővel és önfeláldozó hazaszeretettel megáldotta és az országot jó és balsorsban segítve, annak létét ezer éven át sok viszontagság között is fentartotta. Elvonul lelki szemeim előtt az ezer év dicsősége, midőn fülemben csengenek e prózában írt himnusz csodás szavai: látom Árpádot fehér lován, amint harczi rendeit igazítja, parancsokat oszt seregének,

„Zászlódat látom, Bulesu, s szemem árja [megindul...]

fejedelmait bölcsességgel megáldotta, mondja e himnusz s sorra vonulnak el lelkem előtt a nagyok nagyjai, István, a szent, Kálmán a tudós, — Béla a kitartó, Mátyás, az igazságos s még hosszú sora a nagyobbánál nagyobbaknak, dicsőbbnél dicsőbb fejedelmeknek... Igen, bölcsék voltak a mi fejedelmek, mert sohasem tévesztették szem elől a czélt: megmaradva kelet népének magukba fogadták nyugatszellemeit.

„Oh, nagy volt hajdan a magyar, Nagy volt hatalma, birtoka,

mondja a költő, s igaza van, de nagy volt akkor is, mikor kicsiny volt a hatalma s nem volt nagy birtoka, mert mindig meg tudott maradni annak, ami volt: magyarnak.

Dicsőséges idők dicsőséges tettei vonulnak előttem, mikor erre a lefolyt tíz század évre gondolok. Nincs nép, mely ezeréves történetet mutathatna fel, de nincs nép, mely ennek a hosszú időnek bármely kis részében véghezvitt tényeivel mérközhetné a magyarral.

A magyar mindig nagyobb volt, mint minden kortársa a világon... Jöhetett rádulása, vesze viharnak, büszkén állotta ki; ha volt, hogy elbukott, mindig nagyobb maradt bukásában is, mint bármely más népe a földnek. Feldulhatta tatár, jöhettek rá a tudatlanság fekete hullói hogy elfogyasszák erejét, fejedelmeinek bölcsessége mindig helyt állott

Mátyást mostan választotta
Mindent ország királyságra,
Mert őt adta Isten nekünk
Mennyországból oltalmunkra;

mely sorok tehát 1458-ból származhatnak; — és hasonlóknak az egyházi ének irodalomban ismeretes legrégebbi templomi énekekhez; a milyen az: „Ének a Szent-István király jobb kezének megtalálásáról”, mely a Karoly Régi magyar könyvtára szerint 1404-ben (vagy talán 1484-ben) Nürnbergben mar ki is nyomato t; — a milyen végül a „Königsbergi töredék” utolsó 6 sora, mely a XIV ik századból származik, s melyek különböző változatban 8 és 7 szótagu verssorok. (Ez alkalommal tisztelettel kérem fel a hírlapok szerk sztoégeit, — főképp a protestáns egyházi és iskolai lapok szerkesztőit, — hogy a kik e himnuszt közlésre méltónak találják, legyenek szivesek lapjaikban akár csak a himnuszt, akár az előzetes észrevételekkel együtt közölni.) *)

KIRÁLY-HIMNUSZ

és egyszersmind

EZREDEVI-HIMNUSZ.

Jövel Szent-Lélek szállj le ránk!
Szállj le, szállj a királyra!

*) Jegyzet: A következő himusz 7-ik és 8-ik sorának lehet egy és ugyanazon dallama.

érette s arany betűkkel írta úgy a maga, mint nemzetének nevéét az örök történet igazságainak aranykönyvébe.

Mert vajjon mely nemzet bírta volna ki úgy, a keresztyénység felvételének oly gyors keresztülvitelét, mint a magyar? Az pedig bizonyos, hogy a tatár dúlás-hoz csak hasonlítható pusztítás minden más népet a világnak kitöröltné volna örökre a nemzettek sorából! A magyarnak mindig akadt bölcs fejedelme és kitartó népe, kik kezét fogva nagyobbként hozták ki a bajból a nemzetet és az országot, — mint annak előtte volt...

„Sok viszontagság között is fentartotta ezer éven át az Isteni gondviselés e hazát, mondja Magyarországnak ezeréves törvénye. Oh, a történelem mily fenséges példákban igazolja ezt! Könnyel telik meg a szemem, amikor rajuk gondolok... De minek soroljam fel őket, ismeri mindenki... Megjelennek előttem e viszontagságok színtanui, Magyarországnak földének annyi, honfiverőntözte szent darabjai,

„Buda, Mohács, Nándornál elfutó,
Tan honom könnye vagy te nagy folyó!

mondja a költő a Dunára s ha én most rá gondolok, hogy mennyi könny folyt e nemzet szeméből e hosszú ezer év alatt, hálát kell adnom a sorsnak, hogy kivezerte e hazából a Dunának folyását, így legalább könnyebb volt kisírnia magát elvitte azt hazulról megszire a viz.

Sőt úgy tetszik nekem, hogy az ezeréves emlékére megnyitandó Vaskapu ki fogja fogja bocsátani azokat is, amelyek talán még idebenn rekedtek, hogy ne zavarja semmi szomorúság örömménepe, hálaadását ennek a sokat szenvedett magyarnak!

Megelevenedik előttem a mult, meg annak nagy alakjai, egymásután látom kiválni azokat a legnagyobbakat, akiknek osztályrészült jutott korukban, hogy összekössék a multat a jellel... „Sorba vonul fel sok dalia, vezeti őket az,

„Aki kivált a seregből

Oly magasan, mint egy zászló,

igen, az a híres László, az vezeti őket, jönnek utána szép rendben, IV. Béla, aztán az a Lajos, aki alatt

„Magyar tenger vizébe hunyt le,
Észak, kelet, dél hulló csillaga,

Hogy a szeretet fényében
Ragyogjon koronája.
Ruházd fel őt bölcseséggel,
Áld meg erős lélekkel,
S a jó királynéval együtt
Boldogságban, egészségben
Áld meg hosszú élettel!

Jövel Szent-Lélek szállj le ránk!
Szállj le e szép hazára!
Hogy egyetértés áldása
Szálljon minden fiára;
Hogy a békét jól használja,
A harcokban győzhessen,
S tudomány és erény által,
S tudomány és erény által,
Mindig boldog lehessen.

Jövel Szent-Lélek szállj le ránk!
Szállj le e honnépére!
Hogy béke és nyugalom
Szálljon le életére.
S mint fennmaradt itt általad
Egy egész évezredig:
Maradjon fenn a magyar nép
Maradjon fenn a magyar nép
Végzetlen időkig!

Félegyházi Benjámín

debreczeni ev. ref. főiskolai
nyugdíjas gimnáziumi tanár.

meg az a M a t y á s, aki

„Ha harcozni nem valának, párnás nyugág helyett kezebe bírói pálczát vett.”

S ő vele meg is áll a királyok sora, helyökre lépnek a nemzet nagyjai, Pázmány Péter kezdi meg a sort, folytatja „Magyarország választott királya”, Bethlen Gábor, aztán Rákóczy Ferencz, felséges uraink — s ismét megáll a sor, míg végre jön, akárcsak a Tokaji Hegyalja bércei közt, legvégül, ott, ahol már nincsen több folytatás, a legeslegnagyobb, a magyar nép üzenője, iródiákja, mindene: — mondjam e a nevét?! — de hogyné mondánám, ő az, K o s s u t h Lajos!

Hanem azért nem végződik a mult és jelen összeértőinek sora, áll ma is közöttünk, a nagy elődök méltó utóda, akit imigyen aposztrófál az ezeréves törvény:

„Ezen ünnepélyes alkalommal az országgyűlés mindkét háza legmélyebb hódolattal járul ő császári és királyi felsége I. F e r e n c z J ó z s e f elé, akinek dicsősége uralkodása alatt az ország alkotmányos szabadsága és zavartalan fejlődése biztosítva van.

Magyarország és társországainak apostoli királya viszont, törhetlen bizalmát nyilvánítja szeretett népének hűségében. Szilárd alapjai ezek annak az összhangnak, melynek ereje a jövődől századok biztos haladásának is zálogát képezi.

A törvényhozás a kegyelet, hódolat és királyi hajlandóság eme nyilatkozataival a magyar állam ezeréves fennállásának emlékét örök időkre törvénybe iktatja.

A j ö v e n d ő s z á z a d o k b i z t o s h a l a d á s á n a k z á l o g a! Igen az, aki összekapcsolja e nagy ünnepen a multa, a jelent és a jövőt! Per omnia saecula saeculorum!

Fejő.

Az egyetemes ev. ref. konvent.

Negyedik nap.

Az egyetemes ev. ref. konvent tegnap fejezte be négy napon át tartott üléseit. Az ülés lefolyása a következő volt: T i s z a Kálmán megnyitván az ülést

Ünnep előtt.

— Budapesti levél. —

április 22.

Tiz nap választ el bennünket a korszakos eseménytől. Tiz nap múlva megnyílik az ezredéves országos kiállítás. Tiz napon keresztül várjuk még biztató reménységgel, a lelkésedes igaz áhitatával ünnepünket. E tiz nap hosszabb határidő a nemzet számára, — mint multjának nem egy esztendeje. E tiz nap lépcsőzetén jut föl Magyarország arra a magasságra, a hová az ezeréves mult minden dicsősége és a teremtő jelen minden iskere vezet.

Odakünn a városliget területén csodás alakulásban bontakozik ki a kiállítás festői panorámája. A mi az ipar és a kereskedelem, a tudomány és a művészet, a hadászat és a földművelés, a néprajz és a história megteremtett, annak mindenféle nagyszerű hajlékai emelkednek. Sorban érik egymást a különböző iparágak: a m. kir. államvasutak gépgyára, a közlekedésügy, a bányászat és kohászat, a horvát és szlavin, a bosnyák hercegovinai stb. ipar pavillonjai, továbbá a gép- és az iparcsarnok s még egy sereg épület, melyek a magyar ipar csodás föllendülését vannak hivatva bemutatni. Közülük egy-egy arányos formájú vendéglő vagy kávéház, itt-ott apró, de csinos külsejű cukrászda, majd a malomipar, a borászat, a sokszorosító, a kocsi- és csukoripar stb. csarnokai emelkednek tarka vál-

T ó t h Sámuel világi főjegyző felolvassa a tegnapi ülés jegyzőkönyvét, mely hitelesített.

Ezután összeült a konventi bíróság és egy jelentéktelenebb fegyelmi ügyben hozott határozatot.

R a d á c s y György sárospataki teológiai tanár az iskolaügyi bizottság javaslatát terjesztette elő a kolozsvári teológiai internátus tanárjelöltjeinek 6000 frtnyi állami segélye tárgyában.

A bizottság javasolja, hogy ez államsegélyért a kormányhoz intézendő kérvényt a konvent pártoló ajánlattal lássa el.

A javaslatot elfogadták. Ugyancsak államsegélyre ajánlottak a kecskeméti, budapesti, kisújszállási, mezőturi és a sepsi-szent-györgyi gimnasiumok.

Kimondatott, hogy a konvent a ref. egyház középiskolaiban a vallástanárra és a többi tanár között különbséget sem fizetés, sem jog tekintetében el nem ismer.

E határozatról értesítik az egyházkerületeket.

Az öt egyházkerületben a jelentés szerint nagymérvű tanítóhiány van, a mennyiben 261 községben nincs tanító, és pedig az erdélyi kerületben 104, a tiszántuliban 16, a tiszáninniben 50, a dunántuliban 69, a dunamellékben pedig 22 községben.

Ennek oká abban keresendő, hogy a szegénysorsu ifjak nem léphetnek kellő számmal a tanítói pályára, mivel az állami preparandiákon kevés az állami alapítványi hely. Szükséges tehát, hogy az állam több ilyen alapítványi helyet létesítsen.

A konvent ez irányban lépéseket fog tenni a kormánynál, de felhívja egyúttal az egyes egyházkerületeket is, hogy a saját hatáskörükben szintén igyekezzenek segíteni e bajon a felekezeti tanítóképző intézeteknél.

Több tárgy nem lévén, T i s z a Kálmán mégköszönte a tagoknak az ügyek iránt tanúsított buzgalmat, mire K u n Bertalan püspök imával bezárta a konvent üléseit.

Millenniumi fák ültetése.

Püspök-Ladányban.

— Saját tudósítónktól. —

— április 25.

Szépen sikerült ünnepély folyt le 23-án Püspök-Ladányban, a millenniumi emlékfák

ültetése alkalmából. Részt vett benne az egész uri osztály, a jómódu polgárság, az (ev. ref.) egyház és községi előjáróság, testületileg, az összes (ev. ref.) fiu- és leányiskolai növendékek s még azonkívül számos érdeklődő.

Az ünnepély délután 3 órakor vette kezdetét a »Szózat« elneklése mellett, s aztán egymásután helyezték földbe az elültetésre szánt s az egyház és község által beszerzett számszerint mintegy 40 drb. körisfákat.*)

Az iskolás fiúk és leányoknak — kik közül sokan apró nemzeti lobogókat lengettek — mindenike dobott egy-egy rögöt az elültetett fák tövére; közben hazafias dalokat énekelve.

Befejezésül K o v á c s Lajos leány tanító tartott beszédet, melyben a növendékeket a fák szeretetére, azok gondozására intette.

A hymnus és az »Árpádapánk nem féltsd ősi nemzeted« éneklésével ért véget a szépen lefolyt ünnepély.

A millennium Szoboszlón.

Hajdu-Szoboszló város a millenniumot méltó módon fogja multjához képest megünnepelni.

A városi közgyűlés ugyanis a tanács és az állandó választmány javaslat alapján elhatározta, hogy május 10-én reggel 8 órakor a városi képviselőtestület összes tagjai a polgármester és az állami hivatalok főnökei és tisztviselői az ev. ref., a róm. katb. és izr. templomban tartandó hálaadó isteni tiszteleten testületig részt vesznek.

Isteni tisztelet után a városháza nagy tanácstermében ünnepélyes diszközgyűlés lesz, melyet K o v á c s Gyula polgármester diszmagyarban fog megnyitni.

Délután a város erd-jében a képviselői testület s a honorátoriok részvételével ünnepébed, este a város költségén nagy népünnepély.

Május 9-én, tehát az előző napon a nép-

* Jobb lett volna diófákat ültetni. Az ősmagyaroknak az volt a kedvenczfája. Hárs és körisfánál még az akác is nemzetiesb vonatkozása.

Tudósító.

tozatosságban, az építési technika művészetével ideálitva, tömören és tetszetősen, arányosságra és elrendezésre nézve egyaránt nagy szakértelemmel fölépítve.

Azután ebben a területrészen találjuk még a közoktatás nemesen egyszerű pavillonját, a közegészségi és igazságügyi csarnokot, a meteorologia, a mezőgazdaság, a kertészet, a dohányjövendék épületeit, melyek már valamennyien ugyszólván teljesen készen állnak s most már csak belső berendezésük és környékük parkirozása van hátra.

De ez csak a kiállítási terület egyik része. Az érdekesebb, a miben a kiállítás igazi vonzóereje és még soha nem látott fölülmulhatatlan látványossága van, az a terület tő fölöli részlete. Azon emelkedik ki első sorban az ezeréves multnak gazdagon fölépített ékes monumentuma, a történelmi főcsoport. — Az építési művészetnek nincs Magyarországon ennel ékeesebb és méltóbb tanúsága. A csodálat és lelke-edes érzésével áll meg a néző e hatalmas csoportozat előtt, mely a magyar építészeti fejlődésében határvonalakat jelölő három építési stílt foglalja magában. Ott van a legrégibb román, kiegészítve az átellenben épült diszes jaáki templommal, az eredetinek megszóalásig hű utánzatával, azután a csucsíves részlet, a mi a magyar építészeti történetének középső mozzanata s végül a renaissancse, mely pazarul gazdag ékítményeivel a legszébb látványt szolgáltatja.

Mindennek folytatása a szintén történelmi érdekű fekete hid s a csoportot környé-

kező tó, mely az egésznek utólréhetlen festői- séget és érdekességet kölcsönöz.

A történelmi csoport egyes szakaszait szintén most rendezik Tömördek és milliőkat erő kincsek halmozódnak ott össze, ritka példányait szolgáltatva a történelmi ereklyéknek, a melyek közt nem egy a legrégibb idők diszes maradványa. A műkincsek gazdagságára elegendő bizonyosság, hogy maga ő felsége több mint egy millió forintot erő műkincseit küldte meg a kiállításnak. Vambéry Ármin, a kiváló orientalista, most van Konstantinápolyban, — hogy a szultán nagylelkűséggel átengedett kincseit ideszállítsa.

Emléktárgyakat küldtek a legelőkelőbb fejedelmi személyek: a német császár, Oszkár svéd király, Teck angol herceg s a magyar mágnásvilág számos tagja, kik hazafias készséggel küldték be az őseikről rájuk maradt nagyérdékü műemlékeiket. A főpapok és a szerzetek is ritka hajlandóságot tanúsítottak a birtokukban levő emléktárgyak átengedésével. Egyszóval pazar gazdaság lesz a történelmi csoportban, csupa nemzeti emlék, nevezetes időszakok maradványai, szépek és jellemzőek, ragyogók és értékesek. A történelmi csoport bel-ő része, mely valóságos labirintus tele lesz ezekkel a diszes műkincsekkel, a melyeket most rendeznek el a különböző állványokon a különböző szekrényekben, a különböző helyiségekben, a szerint a milyen korhoz, a milyen csoportba tartoznak, hogy teljesen hű és tanulságos kép egészítse ki a nagyszerű és maradandó hatású sorozatot

iskolák 2000 tanulója fog az elemi és polgári iskolák tanítói élén díszfelvonulást rendezni zászlókkal, zenekarokkal a ref. templomhoz, a hol és a többi egyházakban gyermek istentisztelet fog tartatni.

A növendékek millenniumi ünnepélyén a népiskola részéről Kiss György testületi elnök, a polgári iskola részéről Szécsy Miklós fognak ünnepi beszédet mondani.

Május 16-án az elemi nép-és polgári iskolák erdei mulatsága lesz, amikor is Hajdu-Szoboszló város közönsége valamennyi iskola növendekéit meg fogja vendégszolgálni az erdőn a városi pénztár terhére. Ezen tett önmagában hordozza a dícséretet.

A május 10-iki díszközgyűlés szónoka Szivós Géza a városi főjegyző, jeles író lesz.

Vidék.

— Püspökladányi hírek. —

Sertészárlat Püspök-Ladányon. Községünkben is ellett a sertésvesztégyár readelvé, a mi különben tudósítónk szerint nem elege okadatolt eljárás legalább hogy a sertések hullának, nem hallható, de inkább nagy a panasz, hogy a vesztégyár miatt, a telére való nélkülözhetetlen malacz beszerzés lehetetlenné van téve, a minek pedig most volna az ideje.

Drágaság Püspök-Ladányban. A millennium erősen előre veti a maga árnyékát. Tójas, és aprómarháznak s egyéb ilyen könnyebb forgalmi cikkeknek az ára hirtelenében csak még egyszer annyira szökken; — s beszélnek, hogy még feljebb is fog menni, ha majd az a tömegtelen nép összetöndül az ország fővárosában, mert vannak ügynőkök, kik az egész nyar tartamára már most mindent előre lefoglalnak, a mi élelmi cikkekben előreláthatólag eladásra fog kerülni. Ha így van, az sokakra nézve igen szomorú lesz, kivált arra, a ki egyenesen a piaczról él, s a kinek a kormány millenniumi drágasági pótléket nem szavaztat meg.

Ünnepély B.-Diószegen.

Mint levelezőnk írja: B.-Diószeg közönsége a millennium emlékére a község legszébb helyen setatért alakított s azon a sok

fa közül első helyen a honalapító vezérek emlékére hét szép fat ültetett.

Ezen ténykedése a közönségnek szép ünnepély közt folyt le, a mennyiben az összes iskolák növendékei ott megjelenve, a Szózat és több hazafias dalt énekeltek s ezután Papp Gusztáv ref. lelkész eme növendékekhez szép s mai ténykedésünk alapját tartalmazó beszédet intézett.

A voltaképeni millennium ünnepély itt május 10-én lesz.

Vetések állása.

Vetéseink igen szépen állanak s igen jó idő jár rájuk, úgy hogy ha csak valami előre nem sejtett elemi csapás nem éri, gazdagon fognak fizetni.

Gyenes Lajos meglötte magát.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen április 25.

Gyenes Lajos helybeli tekintélyes kereskedő, városunk társadalmának egyik előkelő tagja, ma reggel 7 órakor két lövéssel véget vetett életének.

Mint futó tűz terjedt el ez az első pillanatra hihetetlennek látszó hír már a kora reggeli órákban.

Senki sem akart hitelt adni első hallásra e hírek, mert Gyenest mindenki a legbecsületesebb embernek, a legjobb üzlet-embernek, kereskedését virágzóknak ismerte, de később megértették mindenkit a Gyenes bezárt üzlete s a hozzá közel állók és jó barátjainak szomorúsága.

Saját kiküldött tudósítónk az öngyilkosság részleteiről a következőkben számol be:

Gyenes szereplése a közéletben.

Gyenes Lajos 37 éves, róm. kath. vallású, nőtlen, kecskeméti születésű volt.

Tizenkét év óta a városháza alatt fennálló virágzó női-divatáru és rövidáru kereskedéssel bírt, a mely mindig a legjobb hírnek

örvendett s az üzleti forgalomra való tekintettel is kereskedését az elsők közé számították.

Tipikus alakja volt a debreczeni kereskedőknek, a kik fáradhatatlan szorgalmas becsületessége miatt kivétel nélkül határtalanul tisztelték és szerették.

Ezen tiszteletük kifolyása következtében két éven keresztül elnökévé is választották a debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének s a debreczeni róm. kath. egyház bizottmányának is tagja volt!

Azonkívül a város előkelőségei körében igen sok előkelő állású férfit nevezhetett barátjának, mert az egész városban tisztelték páratlan tisztességéért, becsületességéért és józan életéért.

Gyenes családja.

Gyenes Lajos, mint már említettük, kecskeméti születésű volt. Családja, mely most is Kecskeméten lakik, a rendkívül kiterjedt és ott az Alföld szép városában köztiszteletben áll.

Özvegy édes anyja Gyenes Sándorné férje halála óta esendes visszavonultságban él Kecskeméten, örvendve fiának előhaladásán és boldogulásán.

Gyenes Lajosnak tíz testvére él Kecskeméten, kik mindannyian diszes állást foglalnak el.

Egyik testvére Kecskemét törvényhatósági joggal felruházott város árvaszéki ülnöke, a másik rendőralkapitánya. Kettő földbirtokos, egy kereskedő, egy pedig az első kecskeméti takarékpénztár pénztárnoka.

Rendkívül nagy tiszteletben áll egész Kecskemét városa előtt a Gyenes családja. S hogy most özvegy édes anyját halálának híre gyászba borítja, vele együtt fog gyászolni a város apraja, nagyja is.

Az öngyilkosság előzményei.

Napok óta látszott már a buskomorság és levertség Gyenesen, sőt tegnap már üzletébe sem ment be, hanem egész nap otthon ül, és leveleket írt.

Barátai hiába kérdezték szomorúságának okát, ő minden kérdést felelet nélkül hagyott. Kedvetlen és ideges volt, de sötét szándékát mégsem sejtette senki sem.

Ma reggel fél 7 órakor ébredt fel és azonnal felöltözködött. Takarítónője mint rendesen kevéssel 7 óra előtt jött felkelteni és takarítani.

Hozzá akart fogni a takarításhoz, azonban Gyenes felszólította, hogy előbb hozzon friss vizet, mert szomjas.

Az öngyilkosság.

A takarítónő mitsem sejtve eltávozott mire azonban visszaérkezett, már Gyenes holt volt.

Gyenes Lajos Kossuth utca 2574 szám alatt lakott és Szentkirályi Tivadar helybeli kereskedő és főtűzdsze bérlető birt albérlésbe két szobát.

Ma reggel 7 órakor, midőn takarítónője eltávozott az ajtót magára zárta, s egy haláltűt 9 mm. Bulldog-revolverből két lövest irányzott magára.

Az első lövés a szív mellett hatolt be a testbe, a második pedig balhalántékába fúródott. A lövések közül mindenik feltétlenül halálos volt.

Takarítónője mikor visszaérkezett, nem

De a történeti emlékek szemképrizáló látványosságán kívül is van a történelmi csoport belsejében egy-két olyan vonása, van a mi a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot: ezek egyike a Bakács-Kápolna, a vajdahunyadi vár belső csarnokai s az egész csoport díszítő üveg- és falfestmények stb. melyek az eredeti művészetnek teljesen hű utánzásai.

A történelmi főcsoport sájtén melyet a kiállítás — további területeivel a már említett hid köt össze, mindjárt a hídról leterve, ott emelkedik a pozsonyi városháza, magas és széles tornyával, a mely a háziiparnak ad hajlékot és mellette a falu temploma, a hol gróf Zichy Jenőnek az őshazából hozott rendkívül gazdag és érdekes etnografiai és egyéb gyűjteménye lesz kiállítva.

Onnan kezdve nyílik a kiállítási föld három utcája, ezek a kedves, egyszerű házikók, melyek a maguk igénytelenségükben és az eredetihez való teljes hűségükben nagy gyönyörűséget nyújtanak majd a vidékről felranduló polgárságnak.

A kiállítás innesső területének további részét a haditengerészeti csarnoka, a hadfelszerelési pavillon, József főherceg csarnoka stb. tölti ki, kifogyhatatlan anyagát szolgáltatva a kiállítás pazar látványainak.

Mindezek az épületek immár teljesen készen állnak. Egy-két simítás, egy-két kapácsútus van hátra legfeljebb. De azért a terület viszhangzik a dolgoz kezek munkájától, melyek a megnyitás közeledtére kétszeres buzgósággal munkádkodnak. A kiállítók és alkalmazottak maguk is nagy forgalmat csinálnak odakün. Ők végzik a kiállítás hivatalos

osztályával együtt az elrendezés és csoportosítás nehéz munkáját.

A hátralevő tíz nap tehát a berendezkedés tökéletes befejezésére, az utak eltakarítására s az ültetvények gondos elhelyezésére szolgál. Mire május másodikának hajnalra felderül, az egész, mint egy mesebeli üdörváros fog ott állni az ünnepelő közönség előtt.

A megnyitási ünnepsége méltó lesz a nagyszerű alkalomhoz. Ő felsége a király, Erzsébet királyné, az uralkodó család főhercegei és főhercegnői, a magyar törvényhozás tagjai, a tudomány és művészet, az ipar és kereskedelem képviselői, a városi hatóság és a vidék teljes képviselete, a bel- és külföldi sajtó férfiai, a megnyitásra meghívott nagy közönség, valamennyien teljes díszben, többnyire díszmagyarban, örömelekedetű mozganattá teszik a megnyitási ünnepélyt.

Szebb napja mint ez, még nem volt az újabbkori Magyarországnak. A szellem és a munkáló kez fölemelő harmoniájában nyitjuk meg az ezeréves forduló emlékünnepeit. Király és nemzet egygyéforrva a hazafias érzés melegében, világraszóló egyértelműséggel fogja hirdetni erőnkét, képességeinket, a honi földhöz és alkotmányhoz való hűséges ragaszkodásunkat. A nemzet dicsőséges multjának és gazdag jelenének fölemelő tanulságaihoz vezet be a megnyitási ünnepélye. Bizva bizhatunk benne, hogy a siker, melynek gyökerei a nemzet tiszszazados multjában, a magyar szellem és kezcsodás erejű munkájában és a kiállítás létrehozóinak önfeláldozó buzgóságában gyökereznek, mólóan fogja megkoronázni az ezredéves kiállítás nagyszerű alkotását. Halász Gyula.

tudott bejutni a szobába, rosszat sejtett s az udvar elején lakó Szentkirályi Tivadar értesítette rögtön, hogy gazdája az ajtót magára zárta.

Ekkorra már az udvarban lakó Katz Ida varrónő tanítványai és a cselédek is összefutottak s rémüldözve beszéltek, hogy lövés zaját hallották.

Rögtön orvosokért és a rendőrségért futottak s mihamar meg is jelent dr. Sárvary Gyula t. főorvos, a szomszédban lakó dr. Legányi Gyula orvos, a rendőrség részéről pedig Kaderász Gábor polgári biztos és Ujházy Károly kerületi orvos.

Az öngyilkos szobájába hatolva, ott találták Gyenes Lajost a divánon hanyatt feküdvé.

A diván, mely lepedővel volt beterítve, teljesen el volt készítve az öngyilkossághoz, ott feküdt a diván előtt a hatlövetű revolver, a mely még füstölgött a lövéstől.

Két golyó már biányott a revolverből, az a két golyó, mely kioltotta Gyenes reményteljes életét.

Gyenes ott feküdt a divánon vértől borítva. A megjelent orvosoknak nem akadt semmi dolguk sem.

Csak a beállt halált konstatahathatták már.

Az asztalon feküdt tizenöt levél, a melyek nagyjából családtagjaihoz és barátjaihoz vannak intézve.

A tizenöt levél felett egy papir volt tüvel odaszúva, a melyen csak ennyi állott:

«Meg kellett tennem.»

Egyik levél Szentkirályi Tivadar-nak szöveg, a melyben mint házigazdájától vesz búcsút és kér bocsánatot az okozott alkalmatlanságért. Majd meleg hangon mond köszönetet Szentkirályinak az irányában mindenkor tanúsított jó barátságáért.

Az öngyilkos családját Szentkirályi Tivadar rögtön táviratilag értesítette a szerencsétlenségről és kért utasítást magának arra nézve, hogy mit tegyen addig is, míg a családból valaki ide érkezik.

Az öngyilkos holttestét levélben kifejezett kívánsága szerint nem szállították ki a kórházba, hanem lakásán hagyták s miután az öngyilkosság kétségen kívül meg volt állapítható — kérelmére fogva — nem boncolják föl.

Szentkirályi Tivadar az öngyilkosság után rögtön intézkedett, hogy a Gyenes üzletét bezárják s az üzletvezetőt a kulcsokat a rendőrségnél tette le.

Az öngyilkosság oka.

Az öngyilkost, akit az egész város általános és mély részvétele kísért, tettére hogy mi ragadta, azt találgtják városszerte.

Sokan emlegetnek sok mindenfélét, azonban mint a legközvetlenebb forrásból értesülünk, Gyenes öngyilkosságának oka a jelenlegi rendkívül rossz üzleti körülményekben keresendő.

Az üzleti viszonyok pangása kedvezőtlen volt Gyenes anyagi ügyeire is s ámbátor passzívai nagyon kevéssel haladták túl aktívait, mégis nem volt abban a helyzetben, hogy a legsürgősebb ügyleteit lebonyolíthassa.

Barátai és üzlettársai ugyiszólván unszolták arra, hogy hitelezőivel egyezkedjen, ezt azonban az ő becsületessége nem tudta elviselni.

Nem tudta bevárni azt az időt, a mikor az ő jó hírnevén esetleg folt eshetett volna. Ez adta kezébe a gyilkos szerszámot, mely végleg kioltá életét.

Ha az üzleti viszonyok normálisak lettek volna, vagy legalább is nem pangottak volna annyira, akkor Gyenes még most is életben lenne.

Rendkívüli becsületességénél fogva, nem tudta lelkén elviselni azt, hogy ő fizetési kötelezettségének eleget tenni nem tud s ámbátor más kereskedők hasonló körülmények között még évekig vegetálnak, — ő nem tudott tovább élni.

Egy évvel ezelőtt testvéreitől 10.000 frtot kapott kölcsön, részletekben való visszafizetésre, s ez összeget ő üzletének emelésére fordította.

A masképen alakult üzleti viszonyok azonban e befektetést nem birták meg s ő testvéreivel szemben sem tudott eleget semmi fizetési kötelezettségének. Ámbár ebből nem származott volna reá nézve semmi kellemetenség, mégis ezt is szűgyelte nagyon.

A temetés.

Az öngyilkos temetésének ideje még véglegesen megállapítva nincsen.

Valószínűleg azonban holnap délután lesz temetése, melyre vonatkozólag különben táviratilag értesített családja intézkedik véglegesen, hogy vajjon itt temetik-e el, vagy pedig holttestét haza szállítják Kecskemétre, a családi sírboltba.

Ujdonságok.

Isteniszteletek. Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban az isteniszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: A nagytemplomban **Mitrovics Gyula** lelkész, a kistemplomban **Virág István** főisk. szénior, a Kossuth-utcai templomban **Dicsőfi József** lelkész, az ispotály templomban **K. Tóth Kálmán** lelkész. Az ág. ev. templomban holnap d. e. **Materny Lajos** lelkész tart isteniszteleket.

Személyi hírek. **Kiss Áron** püspök és **Tóth Sámuel** egyházkerületi főjegyző a fővárosból, a hol öt napon keresztül a tiszántúli egyházkerület képviselőtében az ev. ref. egyetemes konvent ülésén vettek részt, tegnap este visszatértek városunkba. **Gr. Degenfeld József** főispán, ki szintén részt vett a konvent ülésén, még Budapesten maradt, hogy a mai főrendiházi ülésen megjelenhessen.

*** Presbyteri közgyűlések.** A debreczeni ev. ref. egyház 1896-ik évi április hó 26-ik napján d. e. 10 órakor a nagy tanácssteremben közgyűlést tart. Tárgy: árvák gondnokának választása, árvaügyi biz. s gazd. egy hely betöltése, szavazás egyh. megyei világi tanácsbíróra s több fontos ügy. Az ág. ev. egyház pedig holnap 11 órakor tart presbyteri gyűlést.

*** Debreczen zárszámadása.** Szabó József városi főszámvévő most készül el Debreczen sz. kir. város rendes költségvetésének 1895 évi zárszámadásával. A zárszámadásból közöljük a következőket: **Kiadások:** Sámsoni birtok 2088 frt 80 kr. Szováti birtok 15570 frt 03 kr. Debreczeni szántók és kaszálók 19784 frt 58 kr. Legelő 46154 frt 95 kr. Ménes 12945 frt 12 kr. — Erdőkezelés 154943 frt 33 kr. Városi épületek 34100 frt 75. Cserép és téglagyártás 45659 frt 80 kr. Könyvnyomda 20218 frt 65 kr. Fuvarozás 139 frt 41 kr. Javadalmak 162 frt 85 kr. —

Vásárvám és piaci jövedelem 48269 frt 14 kr. Szenvedő tőkék és kamatai 201179 frt 62 kr. Fizetések és hivatali szükségletek 106931 forint 76 kr. Egyházak, iskolák, intézetek 43632 frt 75 kr. Helyrendőri intézmény 125007 frt 66 kr. Színház 15874 frt 45 kr. Kiadások 1218 frt 89 kr. Arvaszék 14283 frt 20 kr. Katona szállásolás 8331 frt 75 kr. Betegápolás 9018 frt 31 kr. — Rendkívüli kiadások 562965 frt 13 kr. Átmeneti kiadások 103405 frt 36 kr. Kiadások, össz.: **1.597,879 frt 40 kr**
Bevételek: Pénztári maradván 2653 frt 14½ kr. Sámsoni birtok 4666 frt 25 kr. Szováti birtok 46911 frt 67 kr. Debreczeni szántó és kaszáló földek 145,796 frt 07 kr. Legelő 76870 frt 64 kr. Ménes 12780 frt 56 kr. Erdőkezelés 173,621 frt 20 kr. Városi épületek 143,421 frt 83 kr. Cserép- és téglagyártás 66255 frt 82 kr. Könyvnyomda 8509 frt 82 kr. Fuvarozás 923 frt 73 kr. Javadalmak 6633 frt 50 kr. Vásárvám és piaci jövedelem 83483 frt 19 kr. Cselekvő tőkék és kamatai 100,089 frt 18 kr. Fizetések és hivatali szükségletek 4660 frt 16 kr. Egyházak, iskolák, intézetek 3880 frt 42 kr. Helyrendőri intézmények 10276 frt 42 kr. Színház — frt — kr. Vegyes bevételek 5199 frt 22 kr. Arvaszék — frt — kr. Katona szállásolás 2903 frt 72 kr. Betegápolás 650 frt 64 kr. Rendkívüli bevétel 612,930 frt 57 kr. Átmeneti bevétel 89769 frt 44 kr. — **Bevétel összesen 1.602,886 frt 0½ kr.**

*** Elemi iskoláink ezredéves ünnepélye.** Az ev. ref. egyház elemi iskoláinak ezredéves ünnepélye az 1896. év május 9-dik napján a nagytemplomban következő sorrendben tartatik meg: 1. Az elemi iskolák összes növendékei harangszó mellett vonulnak fel reggel 8 órakor a nagytemplomba. 2. A növendékek éneklék a 37-ik dicséret 1-ső versét és a XC-ik zsoltár 1-ső versét, orgonakisérettel. 3. Némethy Lajos ref. lelkész és iskolaszéki elnök által tartandó alkalmi ima. 4. A tanítótestület összhangzatosan éneklék a Hymnuszt. 5. **Dávid Mihály** tanítótestületi elnök emlékbeszédet tart. 6. Egy fiú- és egy leány-növendék hazafias irányu költeményt szavalnak. 7. A gyülekezet és a növendékek együtt éneklék, orgona kísérettel, a »Szózat«-ot.

*** Az önálló vámterület mellett.** A budapesti holnap, folyó hó 26-án az önálló vámterület érdekében tartandó országos népgyűlésre Kaba községe — mint lapunknak onnan írják — **Papp Elek**et, a kerület kiváló országgyűlési képviselőjét bizta meg képviseltetésével s erről úgy a képviselőt, mint az országos népgyűlés rendező bizottságát értesítette. — **Balmaz-Ujváros** polgárai pedig — mint ottani levelezőnk jelenti — ezer aláírásu nyilatkozatban jelentették ki csatlakozásukat az országos népgyűlés határozataihoz s képviseltetésükkel **Glatz György**öt bízták meg.

*** Egyházmegyei gyűlés.** A f.-szabócsi raf. egyházmegye a napokban tartotta meg tavaszi közgyűlését, Nyiregyházán **Nagy márté Albert** h. esperes és **Gencsy Albert** gondnok elnöklété alatt. Az egyházmegyei gyűlés kegyelettel emlékezett meg az elhunyt **Lukács Ödön** esperesről, majd a **Gonda Balázs** emlékére gyászisteniszteleket tartott, melynek szónoka **Görömbey Péter**, nagykallai lelkész volt. Elhatározta az egyházmegye, hogy a **Lukács** síremlékére és egy az ő nevét viselő alap létesítésére gyűjtést rendez. Elhatározta, hogy az esperesi hivatal betöltésére vonatkozó szavazatokat egyházak május 28-ig adják be és szavazatszedő küldöttségül **Gencsy Albert** gondnok elnöklété alatt

Ujfalussy Béla és Szesztay Károly megválasztottak. Az egyházmegye május 9-én iskolai és 10-én templomi ünnepélyt tart az ezredéves ünnep emlékére. A kisvárdai meg-
lebbbezt papválasztás ügyet akként intézték el, hogy S o m o g y i József, turai lelkész kisvárdai lelkészül megerősítettet.

* **Rácz Károly bandája** holnap, azaz vasárnap délután a Nagyerdőn, a Dobospavillon előtt játszik.

* **A Visk-Várhegyi fürdőnek** lapunk mai számában foglalt hirdetésére e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét. A Visk-Várhegyi fürdőt regényes fekvése, kitűnő gyógyhatású vize, s mi különösen minket Debreczen- és hajdúvármegyeieket érdekel: szigorúan szabályozott mérsékelt árai és kevés költséggel hozzáférhetősége teszi ajánlatossá. A Viskvárhegyi fürdő évről-évre nagybodó látogató közönséget vonz magához a szomszédos megyékből; de felkeresik azt nem csak a távolabb eső megyék üdülni óhajtói, hanem a külföld tekintélyesebb vendégei is, kik mindannyian a legszebb emlékekkel szoktak innen eltávozni, mert a tulajdonos minden lehetőséget arra nézve, hogy a fürdő jó hírnevét gyarapítsa és az egyszer itt megfordult vendégeket jövőre is megnyerje.

* **Nagyszerű új építmény Budapesten.** Az ujonnan épült Grand Hotel Royal Budapesten, fényes, a fővárosban még nem létezett berendezésével a modern Budapest egyik fő látványosságát képezi. Az előkelő közönség a székesfővárosban most oly szállodát nyert, mely Európa legpazarabban berendezett szállodáival sikeresen kiálja a versenyt. Ray műépítész Budapestet oly szállodával gazdagította, melynek kényelmes és elegáns berendezése hivatva lesz a benne lakónak budapesti tartózkodását minél kellemesebbé tenni. A szálloda vezetése GlückErnő igazgató ur kezében nyugszik, a ki a külföld legelőkelőbb szállodáit tanulmányozta, és így biztosítékot nyújt, hogy még a legjobb igényű vendéget is ki fogja elégíteni. A millenniumi ünnepélyek alkalmával előrelátható toltulás folytán, tanácsosnak tartjuk szobánkról már előre gougoskodni.

* **Katonatisztek a kiállításán.** Az ezredéves kiállítás látogatását a katonatiszteknek, úgy a közöshadseregbelieknek, mint a honvédeknek tudvalevőleg nagyon megkönnyítették, már csak azért is, mert egy a katonai kiállításán, mint a törénelmi fősoport hadtörténelmi részében sok becses anyagot, sok tanulmányozni valót találnak, s a kiállítás jelenkori része is bizonyosan nagy mértékben érdekli őket. A katonatisztek két-két heti szabadságot kapnak a kiállítás tanulmányozására, s hogy Budapesten kényelmesen, olesón és jól élhessenek, arról egy erre a célra alakult intézet gondoskodik. A katonatiszti szállás iróla (Erzsebet-körút 1.) egyszerű levélre vagy táviratra gondoskodik a tiszték számára szállásról (naponként 2 frttól fölfele) azonkívül kiállítás, színházi jegyekről stb. Ha két tiszt együtt jön a kiállításra, a szobájuk ára csak a felebe kerül egyik-egynek.

* **Időjárás április 26-ra;** száraz, éjjeli fagy később hőemelkeés.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, április 25.

A főrendiház ülése.

Ülés kezdete 11 órakor.

Elnök Szilágyi József.

Jegyzők: Gál József, Gyulai Pál, Cziráky Antal gr.

Kormány részéről jelen vannak: Bánffy Lukács, Jósika, Daniel Darányi, Weissics, Josipovich, Perczel, Fejérváry br.

Cziráky gr. jegyző felolvassa a millenniumis javaslatot. P r o n a y Dezső br. szép beszédben méltatta az ezredéves ünnep jelentőségét állami életünkben, bizonyítja, hogy a királyok mindig e g y ü t t hozták a

törvényt a rendekkel, óhajtotta volna tehát hogy a diszülésen megjelent volna a király. De nem akar rekrimálni, hiszen jobb így legobb nem élünk illúziók világában. — Minden — illúzió nál jobban hat a rideg valóság, mert felnyitja szemünket, s látjuk, hogy a viszonyok azonosak e negyedszázad előttiekkel, a midőn a l k o t m á n y u n k a t éppen azok ellen kellett védenünk, a kikre legnyugodtabban számíthatunk volna (zúgó eláll kiállítások). Ő a javaslatot elfogadja, de kénytelen volt érzelmeit kifejezni. — M a d á c h - c s a l végzi szavait: bizva kell küzdenünk! Ezt ajánlja a nemzet figyelmébe.

Bánffy jobban szerette volna, ha nem törtenék hozzászólás, de ha már megtörtént felel reá e törvényben teljesen kifejezésre jött a király és nemzet együttérzése, felesleges lett volna azt még a király megjelenésével is erőszakolni, azért nem proponálta a király megjelenését is M a d á c h c s a l végzi s azt mondja, hogy küzdünk mindnyájan, közakarattal a haza felvirágzására, bizzunk bölcs királyunk vezetésé alatt nemzetünk jövőjében. (Éljenzés.)

Erre a javaslatot megszavazták melyre Szilávy elnök pár meleg szóval bezárja az ülést.

Bernáth — Fejérváry párbaj.

B u d a p e s t i á p r . 2 5 . (A D e b r . e r e d t á v . A Bernáth — Fejérváry párbaj ma reggel fél kilenczkor megtörtént a F e r e n c z J ó z s e f l a k t a n y á b a n . — K e z d ő d ő t t p i s z t o l y p á r b a j j a l , m e l y e r e d m é n y t e l e n l é v é n , k a r d d a l f o l y t a t t á k . B e r n á t h n e h á n y ö s s z e c s a p á s u t á n s u l y o s s e b e t k a p o t t j o b b h a l a n t e k á n a n y i r a , h o g y á l l a p o t a m i a t t n e m e n g e d t é k m e g a s z o k á s o s b e k ü l e s t . Ő t é r v a n a B e r n á t h f e j é n á t v á g v a , d e a z é r t é l e t e n i n c s v e s z é l y b e n . F e j é r v á r y b r . a p á r b a j u t á n m e g j e l e n t a f ő r e n d i h á z b a n , h o l s o k a n ü d v ő z t e k .

Titkos tanácsosi ajándék a minisztereknek.

B u d a p e s t , á p r . 2 5 . (A D e b r e c z e n e r e d t á v .) M a e l t e r j e d t a h i r , h o g y a z ö s s z e s m i n i s z t e r e k m e g k a p j á k a m i l l e n n i u m r a a t i t k o s t a n á c s o s i c z i m e t , a k i k n e k m é g n i n c s .

Nyiltér.

1 ruha 6 méter, dupla széles színes caschmir	1 frt 14 kr.
1 ruha 6 méter, dupla széles koczkás divat kelme	1 frt 38 kr.
1 ruha 6 méter, dupla széles divat kelme	1 frt 74 kr.
1 ruha 6 méter, dupla széles finom gypaju kelme	2 frt 22 kr.

Boros Testvérek

női-divat kereskedők
Debreczen, Kosuth-u. 3.

Birtok eladás.

Szabolcs-megyében, a vasuti állomástól háromnegyed órányira fekvő, mintegy 900 magyar holdat kitevő tag birtok, szabadkézből eladó.

Köze'ebbi feltételek Dr. POPPER MÓR ügyvédi irodájában (Debreczen, főpiacz 1714. sz.) tudhatók meg.

Táncztanítási jelentés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy hadkötelezettségemnek eleget tettem

táncziskolám

vezetését a mai napon személyesen ismét veszem át s ettől fogva folytatom.

Beiratások eszközölhetők (Csapó-u.) Zenede-épületben lévő táncziskola helységben — vagy lakásomon — (Bárány-utca 2412. sz. a.)

Kivánatra külön colont is rendezek jobb magán házaknál.

Magán tanulókat a délutáni órákban tanítok

tisztelettel

Schaf Fános,
táncztanító.

Tüzifa

ölenként és felvágva

mázsárként.

Bükk-, Gyertyán-, Varga-,
Tölgy-, Cser- és Szerszámfa
HIDVÉGER MIHÁLY
raktárából,

(a vasut melletti homok-kert kapuban)
megrendelhető

GEIGER EMILNÉL

Kádas-u. 1892. sz.

Gréf J. órásnál Kossuth-utca
városház épület.

Győrffy Ignáczné fűszerüzletében a Kollégium mellett.

Visk-Várhegy

gyógyfürdő

Mármaros-megyében, égvényes sós, vasas, valamint szulfátos vasas savanyúvízforrásokkal és hidegvíz gyógyintézettel.

Vérszegénység, hurutos bántalmak, női bajok, aranyér

ellen, régi jóhírnevű, olesó, kitűnő levegőjű gyógyhely.

Prospektus kapható a fürdőtől, vagy

Dr. LENGYEL ALAJOS

budapesti orvos, tulajdonos és igazgatótól

VI. Váci körút 43.

RAKTÁR :
 Temesvár
 Fiume
 Vukovár.

Alapított 1846.

Óriási választék ! Verseny nélkül !

Főüzlet : Bécs, felsődunaszor 85.

RAKTÁR :
 Zára
 Eszék
 Nagyvárad.

KASSOWITZ FÜLÖP

bécsi férfi, fiu és gyermek ruha

raktára

rendkívül dusan szereltetett fel.

Elv : nagy forgalom, kevés haszon

Fényes Mór

vezetése alatt.

Debreczen, főpiacz, a Hungária kávéházzal szemben.

Új festék és zsiradék üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint helyben a N.-Hatvan-utca 1098. számú Hochfelder féle házban ujonnan berendezett **festék-, olaj-, petroleum- és zsiradék üzletet** nyitottam. Az elsőrangú gyárakkal összekötötésben lévén, a legkitünőbb minőségű árukat igen mérsékelt árakban adhatom. Dusan felszerelt raktáromban a legfinomabb petroleum, száraz por- és olajba törött kész festék, szobapadló- és különféle lakkok, gazdasági kocsikenő, bőr és halzsír, továbbá mindenemű gépolaj, ecsetek, zsiradékok, szappan és gyertyák kaphatók.

A **Lusztig Gyula és Tsa csődtömegéből átvett árukat, mig ezen készlet tart, rendkívül olcsó áron** bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Térei József

Debreczen, N.-Hatvan-utca 1098. sz.
 Hochfelder Jakab féle ház.

KISS IMRE

SZÜCS MESTER

DEBRECZENBEN, Főpiacz, 2139. szám.

Elvállal jutányos árban mindennemű

SZÜCSMUNKÁT,

egyszersmind

TÉLI BUNDANEMŰEK, SZÖNYEGEK stb.

kedvező föltételek mellett nyári megőrzés czeljából elfogadtatnak.

Férfi-, női- és gyermek-sapka, karmaniyuk rakiára

Huszonöt évi távollét alatt a külföld nevezetesebb városainak, ugymint Bécs, Berlin és Páris legelőkelőbb üzleteiben kellő tapasztalatot szereztem s így egész bizalommal ajánlom magamat a t. közönség pártfogásába.

Tisztelettel

KISS IMRE.

A nyaralásra beadott tárgyak tűzveszély ellen biztosított helyen tartatnak.

Nap- és esernyők nagy választékban.

Divatos Gallérok 1.50 krtól feljebb.

Divatos női gallérok és kabátok, remek diszített modell-kalapok, eredeti ÁRPÁD BLOUSOK csakis

Rózsa Lajos női divat-termében

óriási választékban bámulatos olcsó árban.

Szalma kalapformák gyári árban.

Gyermek ruhácskákban különlegességek.

Hirdetmény.

A II. Magyar Osztály-Sorsjáték

III. osztályának fő- és zárhuzása tervszerűen

Május 12-től 28-ig

ajtják meg a magas magyar királyi kormány felügyelete alatt és dr. Weinmann Fülöp kir. közjegyző jelenlétében a fővárosi vígadóban.

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a sorsjegyen jelzett elárusítónál a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével, és pedig:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.—	forint,

minden további igény elvesztésének terhe alatt legkésőbbben f. évi május hó 2-ig eszközöndő.

Oly sorsjegyek iránti felszólamlások, melyeknek megújítása május 2-ig az elárusítónál nem szorgalmaztatott, a sorsjáték kezelési szabályzat 4. §-a értelmében figyelembe nem vétetnek.

III. osztályu sorsjegyek, míg a készlet tart, eredeti árakon és pedig:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
60.—	30.—	6.—	3.—	forint

a falragaszokon jelzett elárusítóknál kaphatók, a kikhez mindennemű tudakozódás és megrendelés is intézendő.
Budapest, 1896. április hóban.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

MAGYAR

Osztály-Sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény
a legkedvezőbb esetben

1000000

korona.

25007 pénznyeremény
6284000 kor. összértékben

Nagy főhuzása

május 12-től 28-ig.

Vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.—	30.—	15.—	6.—	3.— frt.

(Porto és nyereményjegyzékért
külön 25 kr.)

	korona
1 jutalom	600000
1 nyerem. á	400000
1 „ „	300000
1 „ „	200000
1 „ „	100000
2 „ „	40000
2 „ „	20000
5 „ „	10000
10 „ „	8000
34 „ „	6000
100 „ „	2000
200 „ „	1000
2650 „ „	200
22000 „ „	150

Elárusít:

Heintze Károly

BUDAPEST,

Szervita-tér 3.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy üzletemben a legjobb minőségű, tisztán kezelt

sestakerti borok

literenként kimérve

34—36krért kaphatók

Nagyobb rendelők árengedményben részesülnek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve tisztelettel

Jánossy Béla

Rózsater, Kenyér-piacz.

Természetes illat, legnagyobb táperő, könnyű emésztés.

Legjobb a
**CACAO
GAEDKE**
mindenütt kapható

P. W. Gaedke & Cie., Brünn és Hamburg.

Természetes illat, legnagyobb táperő, könnyű emésztés.

A nőknek

hazánkban a természet igen szépe egyszerűen nagyon kényes arczint adományozott, és tényleg a szigorú hideg vagy nagy meleg időjárás napégést, bőrpédest, fagy- és melegségi foltokat, sőt szeplőt is okoz. Hogy ezen bajoknak elejét vessék, ajánljuk a mindennapi toillethez Dr. Rix krémjét egy összehasonlíthatatlan gyémánt krém, mely több mint 50 év óta ismert és becsülésnek örvend.

A Poudre-Pompadour és a Rix-szappant kiegészítő orvosi hatás tekintetében a Pasta-Pompadour árt 1.50 és kapható a finomabb gyógyszertárakban, vagy Med. Dr. A. Rix vezérszékülébe, Wien, Praterstrasse Rix-udvar. — Miután sok az utánzat, elővigyázat ajánlatik.

Hirdetés.

A nagyerdői kertészetben magas és alacsony törzsű oltott rózsák, pöszméték — lapda rózsák, amygdalisok, szedrek, oltott orgona fák, — szőnyeg plánták és mindenféle virágzó (kiültetésre való és cserepes) növények eladóak.

Debreczen 1896. évi április hó 19.

Debreczen sz. kir. város erdőhivatala.

SZÖLLÖSI GYÖRGY

ékszerész

Debreczenben, Főpiacz, a városházzal szemben.

Ajánlja du-an berendezett

arany, ezüst, ékszer és órarakatárát.

Különösen:

Remek { **Brillant boutonok** 50 frtól 600 frtig és feljebb.
tüzi { " **Solitair gyűrűk** a legolcsóbb ártól 200 frtig.

Mindennemű művészi kivitelű

ARANY, EZÜST TÁRGYAK.

Valódi svájcei gyártmányu finom szerkezetű férfi es női ÓRÁK 1 évi jótállás mellett.

Mindennemű ezüst tárgyak, különösen evőeszközök a napi árkelet szerint, ugyszintén minden e szakmához tartozó munkák, javítá-ok és vésések a legolcsóbb árszámítás mellett eszközöltetnek.

Szolid szolgálat jótállás mellett.

Szolid szolgálat jótállás mellett.

Legnagyobb papucs-raktár Debreczenben.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a (Czegléd-) Kossuth-utczán, Kardos-féle házban, a gyógyszertárral szemben, saját készítésű mindenféle

férfi-, női- és gyermek-papucsokat,

szövet, bőr, különböző fekete, színes, préselt, himzett és selyem bársonyokból készítve, nagy választékban és a legújabb mintákkal raktáromat rendeztem be és azokat a legolcsóbb árban árusítom el.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Teljes tisztelettel

PRAK HUGÓ F.

papucs-készítő.

Hímzéseket készítésre elfogadok, és formával ingyen szolgálak

Ismét eladóknak tuczat számra árjegyzék szerint. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jó munka. Olcsó árak.

Nagy választék.

Saját gyártmány.

Vasuti állomás Hosszu Pályi a fürdőtől fél óra járás.

EGYEDÜLI FÜRDŐ.

mely biztosan gyógyítja a csontszut, az összezsugorodott tagokat minden nemét a köszvényes, csuzos bántalmaknak, hármiféle bőrbajokat, továbbá görvély és sápkór, máj, lép, vese és belső daganatok s egyéb női bajokra legkitünőbb hatásu a jól berendezett

Konyári-Sóstó fürdő.

Megnyitás május 1-én.

A t. fürdőközönség szórakozására az idényre egy jó cigány zenekart állandósítottam, valamint hirdlapok tartása által a közönség igényeinek minden tekintetben megfelelek.

A fürdő 70 kényelmesen berendezett szobája jutányos árban ágyneművel vagy a nélkül áll rendelkezésre.

A fürdőhöz a felóránira fekvő Hosszu-Pályi állomástól hetenként kétszer (szerdán és vasárnap) d. e. 10 órakor odaérkező vonattal a rendelkezésre álló társaskocsin juthatni. A vasuti jegyek mindég Hosszu-Pályi állomásig váltandók. Az étteremben jó magyar ételek, hamisítatlan italok, pontos és olcsó kiszolgáltatás lesz.

Fürdőorvos **Dr. MÓRICZ ERNŐ** pocsaji körorvos ur, ki több éven át **Korányi Frigyes** budapesti egyetemi tanár belgyógyászati kórodáján működött.

Villany, massage és tejgyógymód.

Tisztelettel

D. NAGY ISTVÁN,

bérlő.

Uraknak és hölgyeknek
valódi
LODENT
ajánl a
Tiroli Loden-áruház
BAUR RUDOLF,
Innsbruck Rudolfstrasse 4
Vízmentes kápenyek, valódi gyapjúöltöny szövetek.
Arjegyzék mintákkal ingyen, és bérmentve.

A nagy-fülöpi

pusztán **240** kis vagy **60**
nagy jószágravaló **legelő**
kiadó. Ertekezhetni kis-csapó-u.
383. sz. a.

Szinay Gyulával.

Árverési hirdetmény.

Alólirott bírósági végrehajtó v. b. Szenszki és Velkovits debreczeni bej. kereskedő cég csődtömeggondnoka megkeresése folytán ezennel közhírré teszi hogy a nevezett csődtömeghez leltározott és 459 frt 30 kr becsértékű bolti felszerelések a piacz-utcai 1584 sz. ház udvarában lévő bolt helyiségben 1896. évi ápril hó 27-én d. e. 9 órakor kezdetét veendő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi ápril hó 22-én.

Sugár Gyula.
bir. végrehajtó,

Köszénkátrányt

legjobb minőségben
zindely-
és

deszkatetők behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá **czulápok**, melyek a földbe ásatnak, **kerítések** s **gazdasági eszközök befestésére**, hordókban á 50, egész 250 kiló súlytartalommal, továbbá saját gyártmányu

coaksot

(pirszén) **kovácsok** és **lakatosok** részére, ajánlja jutányos ár mellett:

a légszeszgyár igazgatósága
DEBRECZENBEN.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírnemes háziszor ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagzsúgatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártása Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéku utáozat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt (Thuringia).

Szabad és kötött szénsavban igen gazdag és vegyi összetételénél fogva a

Sztojikai savanyuviz

a leghiresebb orvosi tekintélyek által ajánlva, mint **gyógyviz**, ugyszintén mint **üditő ital**, **tisztán** vagy **borral az ásványvizek legkitünőbbike és a legolcsóbb,**

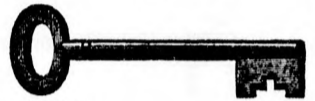
1 láda 40 üveggel frt 4.40,
a ládát 40 üres üveggel együtt 2 frtért visszaveszem.

Leidenfrost Ármin

fűszer, gyarmat, ásványviz áru kere-kedő

SCHICHT-féle SZIN-SZAPPAN

törvényszéki legbelajstromozott
védjegy.

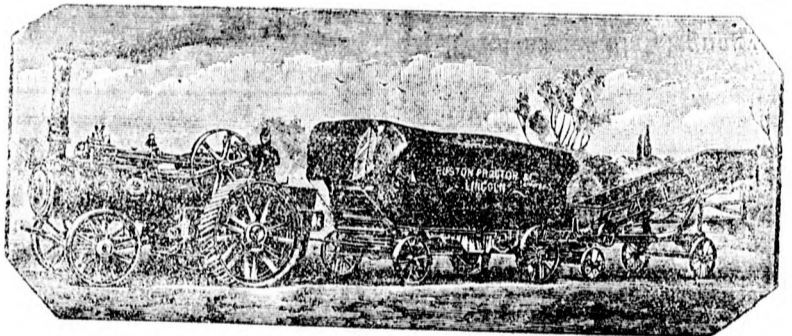

igen jól van szárítva,
kitünően tisztító,
igen takarékos a használatban,
kezeség mellett tiszta és ártaatlan a fehérmű és kéznek, egyáltalában a legjobb, ami a szín-szappanból van.

Senki sem bánja meg a kísérletet.

Kapható a legtöbb detail-kereskedésben.

390 arany- és ezüsterem és diszoklevéllel kitüntetve!

Ruston, Proctor & Co. Ltd.

Lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél,

BUDAPESTEN

kaphatók a legkitünőbb utólérhetlen szerkezetű angol
gőzmozgonyok és gőzcséplők

és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott
EXCENTER GŐZCSÉPLŐGÉPEK

könyöktengelyek nélkül kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel. Ez idő szerinti ezek a világ legjobb gőzcséplői. Kivánatra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzcséplőket is.

COMPOUND GŐZGÉPEK

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánj ró gőzcséplőgépek.

A jövő gépe.

Nagy választék szalmakazalozók, járgányos cséplőgépek, borpresek, szőlőzúzó-
gépek, szénagyújtók, vetőgépek, tisztító rosták, kukoriczamorzsolók, szecska-
vágók, aratók és fűkaszalók, konkolyozók valamint minden gazdasági gépek s
eszközökben és malomberendezésekben.

Arjegyzékkel és mindennemű szakbavágó felvilágosítással és tanácsal készséggel
díjmentesen szolgálunk.

Levelek czimzendők: **RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.** vezérképviselősége
Budapest, V. Lipót-körút 32. szám.

390 arany- és ezüsterem és diszoklevéllel kitüntetve.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.